

KYSTVERKET

Bamble kommune
Postboks 80
3993 Langesund

Deres ref.:
20/01301-277

Vår ref
2022/1302-4

Arkiv nr

Saksbehandler
Aase Kristin Eikenæs
Marthinsen

Dato
29.04.2022

Høringsuttalelse - kommuneplanens arealdel 2020 - 2025 - Bamble kommune - Vestfold og Telemark fylke

Kystverket viser til forsendelse fra Bamble kommune vedrørende høring og offentlig ettersyn av kommuneplanens arealdel datert 10.03.2022.

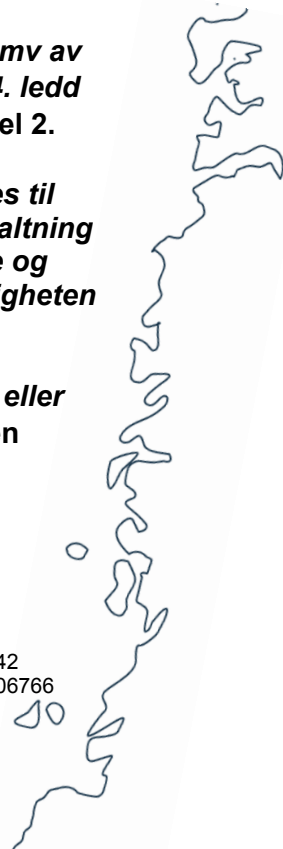
Kystverket har følgende faglige råd som vi ber om at det blir tatt hensyn til i planarbeidet:

- **Områder avsatt til fiske i plankartet bør endres til kombinert formål ferdsel/fiske eller farled/fiske.**
- **Vurdere om ankringsområdet på Herreflaket bør gis formål ankring med tilhørende bestemmelse «Innenfor ankringsområdet tillates ikke tiltak som er i konflikt med bruken av området til ankring. Eksempelvis kabler, rør, ledninger og andre tiltak som kan være til hinder for sikker forankring».**
- **Bestemmelsen «Det tillates nyetablering, flytting, fjerning, vedlikehold mv av anlegg til navigasjonsmessig bruk innenfor planområdet, jf. pbl § 1-8, 4. ledd og § 11-11 nr. 4» tas inn i den generelle delen av bestemmelsene kapittel 2.**
- **Bestemmelsen pkt. 3.5.1 om farleder «Innenfor farledene skal det legges til rette for god fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet i samsvar med allmenne hensyn og hensynet til fiskeriene og andre næringer» endres til følgende: «Tiltak som svekker framkommeligheten eller sikkerheten i farledene tillates ikke».**
- **Bestemmelsen pkt. 3.5.1 om farleder «Det er ikke tillatt å etablere bygg eller installasjoner som skjerner for navigasjonsinstallasjoner» flyttes til den generelle delen av bestemmelsene kapittel 2.**

Sentral postadresse: Kystverket, postboks 1502,
6025 ÅLESUND

Telefon: 07847
E-post: post@kystverket.no
Internett: <https://kystverket.no>

Org.Nr.: 874783242
Bankgiro: 7694 05 06766

- **Unntak for plankrav for navigasjonsinnretninger innarbeides i den generelle delen av arealdelen kapittel 2.**
- **Bestemmelsen pkt. 3.5.5 om allmenn ferdsel på sjø vurderes endret**
- **Bestemmelsen pkt. 2.6.5 om vannkvalitet endres til følgende: «Det tillates ikke dumping av landmasser i sjø eller bygge- og mudringsarbeider o.l. i områder der dette vil påvirke eller forringe vannkvaliteten.»**
- **Dersom kommunen ønsker å ha en bestemmelse om fiskerihavn i pkt. 3.2.2 om havn, må bestemmelsen oppdateres i tråd med gjeldende regelverk.**
- **Henvvisning til havne- og farvannsloven i bestemmelsene pkt. 3.5.1 om farleder kan vurderes innarbeidet som retningslinje til den generelle delen av bestemmelsene kapittel 2.**

Bakgrunn

Formålet med kommuneplanens arealdel er å fastlegge framtidig arealbruk i et langsiktig perspektiv med tilhørende bestemmelser og retningslinjer. Planen skal gi hovedtrekkene for arealenes utnyttelse, herunder vern og hvilke hensyn som må ivaretas gjennom disponeringen av kommunens samlede areal.

I rulleringen av kommuneplanens areadel har Bamble kommune hatt spesielt fokus på følgende:

- Bruk og vern av 100-metersbeltet
- Fortetting Langesundshalvøya
- Lokalsenter Rugtvedt, Feset og Herre
- Marin transport og kystnæring
- Vern av produktive jordbruksarealer
- Avklaring av vegtrasé Sundby-Ris, Tangvaldveien
- Eksisterende reguleringsplaner

Kystverket har gitt uttalelse til oppstart til planarbeidet i brev av 24.06.2020.

Grunnlaget for Kystverkets engasjement i planarbeidet

Kystverket er en nasjonal etat for kystforvaltning, sjøsikkerhet og beredskap mot akutt forurensning. Vi tar ansvar for sjøveien og produserer viktige fellesgoder for samfunnet. Det overordnede målet for den nasjonale transportpolitikken er et transportsystem som er sikkert, fremmer verdiskaping, og bidrar til omstilling til lavutslippsamfunnet.

Kystverket er gitt i oppdrag å bidra til å utvikle et helhetlig transportsystem.

Et velfungerende sjøtransportssystem bestående av farleder, havner og havneterminaler er svært viktig for næringsutvikling langs kysten, og for at norske bedrifter kan inngå i større handels- og produksjonsnettverk, og for at personer skal komme seg mellom hjem og arbeidssted.

Kystverket har veiledning og informasjon om vår rolle i arealplanlegging på våre [nettsider](#). Her finner en også styrende dokument som ligger til grunn for vår medvirkning i planlegging etter plan- og bygningsloven.

Kystverkets vurderinger

Rundt Frierfjorden er det flere viktige havner og fergeforbindelser. Grenland havn spiller en viktig rolle i det nasjonale godstransportsystemet. Dagens farleder til Grenland er svært trafikkert, og har også transport av farlig last. Staten ved Kystverket har investert betydelige midler i utbedring av farleden gjennom Brevikstrømmen. Utbedringen av innseilinga til Grenland er nylig blitt gjennomført.

Kystverket har følgende merknader til planforslaget:

Farleder

Farleder er vist med streksymbol farled på plankartet samt arealformål farled, med unntak av områder avsatt til fiske (se nedenfor). Vi understreker at farledsarealet kun fastsetter de geografiske grensene for statlig og kommunalt forvaltningsansvar etter havne- og farvannsloven.

I forslag til bestemmelser for farleder pkt. 3.5.1 går bl.a. følgende fram:

«Innenfor farledene skal det legges til rette for god fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet i samsvar med allmenne hensyn og hensynet til fiskeriene og andre næringer.

Kystverket gjør oppmerksom på at første punktum i ovennevnte bestemmelse nesten er identisk med tidligere havne- og farvannslov (2009) § 1 første ledd. Dersom kommunen ønsker å knytte bestemmelser til arealformålet, foreslår Kystverket at første punktum erstattes med følgende:

«Tiltak som svekker framkommeligheten eller sikkerheten i farledene tillates ikke».

Ankring

Ankringsområder er områder som dekker både nasjonale, regionale og lokale behov for sikker oppankring, og er derfor viktig å ivareta i kommuneplansammenheng. I Frierfjorden pågår det ankring bl.a. på Herreflaket, som ligger i Bamble og Skien kommuner. I ankringsstatistikken i [Kystdatahuset](#)¹ går det fram at antall ankringer på Herreflaket (Frier West) i løpet av 2019 var 74. Se figur 1.

I områder som nyttetraffikken benytter til ankring, er det viktig å holde bunn og vannsøylen fri for andre permanente installasjoner.

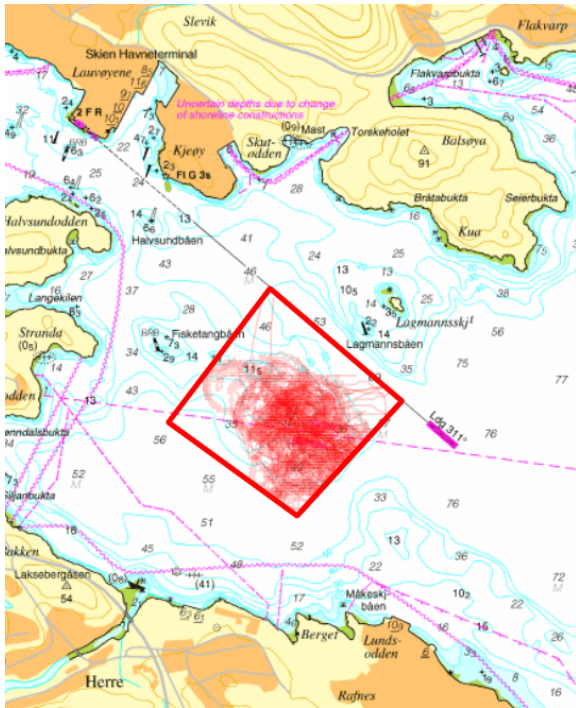
Den delen av ankringsområdet som ligger i Bamble kommunes grenser, er på plankartet avsatt til farled.

Kystverket gir faglig råd om å vurdere å endre arealformålet til ankringsområde, jf. pbl. § 11-7 nr 6 med tilhørende bestemmelse:

«Innenfor ankringsområdet tillates ikke tiltak som er i konflikt med bruken av området til ankring. Eksempelvis kabler, rør, ledninger og andre tiltak som kan være til hinder for sikker forankring».

---

¹ Ankringsstatistikken i Kystdatahuset er under utvikling.

Figur 1. Oppankringer av fartøy på Herrflaket (Frier West) i 2019. En ankring er definert som et opphold innen området på mer enn 2 timer med hastighet på ≥ 3 knop. Kilde: [Kystdatahuset](#).

Navigasjonsinnretninger

Til oppstart av planarbeidet uttalte vi bl.a. at navigasjonsinstallasjoner er av vesentlig betydning for trygg og sikker ferdsel i farvannet. Kystverket arbeider med nymerking av bl.a. Tonerleia. Formålet er å oppgradere farvannet til dagens standard og øke sikkerheten og fremkommeligheten ved dag- og nattseilas samt ved dårlig vær. Nymerkingen medfører også overgang fra bruk av sjøkabler til solcelledrift, i tillegg til redusert behov for drift og vedlikehold av navigasjonsinnretningene.

I oppstartsvarselet ga vi faglig råd om at følgende bestemmelse tas inn i forbindelse med rullering av kommuneplanens arealdel:

«Det tillates nyetablering, flytting, fjerning, vedlikehold mv av anlegg til navigasjonsmessig bruk innenfor planområdet, jf. pbl § 1-8, 4. ledd og § 11-11 nr. 4.».

I planforslaget registrerer vi følgende:

- Vårt forslag til bestemmelse om navigasjonsinnretninger er kun tatt med for de områder som er avsatt til farleder, jf. bestemmelsene pkt. 3.5.1.
- I bestemmelsene pkt. 2.5.1 om unntak for byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjø og vassdrag går følgende fram:
  - «Nødvendige bygninger og mindre anlegg og opplag for yrkesfiske, fangst og akvakultur, og anlegg for ferdsel til sjøs. Større tiltak må forelegge berørte myndigheter.»
- I bestemmelsene pkt. 4.2.5 for hensynssone bevaring kulturmiljø i Tonerleia går det fram at det tillates etablert nye sjømerker for å ivareta nødvendig sikkerhet for sjøfarende.

Kystverket påpeker at navigasjonsinnretninger ikke bare er etablert i områder avsatt til farleder, jf. bestemmelsene pkt.3.5.1. Videre tar ikke bestemmelsene pkt. 2.5.1 og 4.2.5 hensyn til at det kan være behov for flytting eller fjerning av navigasjonsinnretninger innenfor planområdet. Fjerning eller flytting av navigasjonsinnretninger kan være aktuelt i de tilfeller hvor de f.eks. vil kunne utgjøre en sjøsikkerhetsmessig risiko dersom de blir stående. Vi vil for øvrig vise til Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder «Planlegging i sjøområdene» kapittel 6.4.2 hvor det anbefales at kommunene av hensyn til sikker seiling og framkommelighet gir en bestemmelse i kommuneplanen som åpner for etablering, vedlikehold og fjerning av navigasjonsinstallasjoner.

Etter vårt syn bør det i den generelle delen av bestemmelsene kapittel 2 tas inn følgende:
«Vedlikehold, fjerning og nyetablering av navigasjonsinnretninger innenfor planområdet er tillatt, jf. pbl. § 1-8, fjerde ledd og § 11-11 nr. 4.»

Kystverket registrerer videre at det i pkt. 3.5.1 er tatt inn en bestemmelse om at det ikke er tillatt å etablere bygg eller installasjoner som skjermer for navigasjonsinstallasjoner. Kystverket synes det er positivt at kommunen ønsker å ta vårt innspill med i bestemmelsene i arealdelen. Imidlertid erfarer vi at tiltak som kan skjerme for seilingssektorene ikke er begrenset til å gjelde områder avsatt til farled. Det kan like gjerne være arealbruk andre steder i sjøen eller på land. Bestemmelsen bør etter vårt syn flyttes til den generelle delen av bestemmelsen kapittel 2 som gjelder for *hele* planområdet.

I oppstartsvarselet la vi til grunn at navigasjonsinnretninger var unntatt plankrav. Vi ber om at dette tas inn i den generelle delen av bestemmelsene kapittel 2.

Fiske

I plankartet er det avsatt et større område til fiske som enbruksformål, med tilhørende bestemmelse om bl.a. at fiske ikke må komme i konflikt med skipstrafikk og eventuelle tiltak i farleden, jf. bestemmelsene pkt.3.5.2.

Kystverket mener at kombinasjonsområde ferdsel/fiske eller farled/fiske gir en riktigere framstilling av interessene. Vi viser i den forbindelse til veilederen «Planlegging i sjøområdene» kapittel 6.4.10 der det anbefales at sjøområder med både viktige fiskeriinteresser og ferdselsinteresser benyttes kombinert fiske/ferdsel eller fiske/farled. Vi gir faglig råd om at for områder i plankartet som er avsatt til fiske i stedet gis kombinert formål ferdsel/fiske eller farled/fiske.

Vannkvalitet

I bestemmelsene pkt. 2.6.5 står det bl.a. følgende:

«Det tillates ikke dumping av landmasser i sjø, eller bygge- og mudringsarbeider o.l. da dette vil påvirke eller forringe vannkvaliteten.»

Etter Kystverkets vurdering innebærer dette et totalforbud mot dumping, mudring og byggearbeider i sjø. I gjeldende kommuneplan pkt.6.3 står det imidlertid følgende:

«Det tillates ikke dumping av landmasser i sjø eller bygge- og mudringsarbeider o.l. i områder der dette vil påvirke eller forringe vannkvaliteten.» (Vår understrekning).

Kystverket gir faglig råd om endre bestemmelsen til samme ordlyd som i gjeldende arealplan.

Havn

I bestemmelsene pkt. 3.2.2. går det bl.a. fram at Langesund havn er en statlig fiskerihavn, og at tiltak som kan få betydning for Kystverkets anlegg krever tillatelse av Kystverket i samsvar med havne- og farvannsloven § 28.

Kystverket viser til at statlige fiskerihavner i Vestfold og Telemark i forbindelse med regionreformen ble overført til fylkeskommunen. Dette inkluderer fiskerihavna i Langesund. I havne- og farvannsloven (2019) er bestemmelsen om tiltak i statlige fiskerihavner ikke videreført.

Dersom kommunen fortsatt ønsker å ha en bestemmelse om fiskerihavna, ber vi kommunen om å oppdatere den i henhold til gjeldende regelverk.

Allmenn ferdsel på sjø

I bestemmelsene pkt. 3.5.5 står følgende:

«Det tillates ikke anlagt anlegg og konstruksjoner herunder varige oppankringer eller midlertidige oppankringer i form av bøyer og lignende da dette vil være til hinder for naturlig og allmenn sjøferdsel og rekreasjonsmulighet.»

Kystverket gjør oppmerksom på at det foruten de store ankringsområdene i Frierfjorden og inkludert ankringsområdet på Herre som benyttes av næringsfartøy, finnes en rekke områder langs kysten i Bamble kommune som er avmerket områder med ankersymbol i sjøkart. Ankersymbol indikerer steder som erfaringsmessig er velegnet å ligge til ankers, dvs. et område som ligger beskyttet mot vind og bølger og som har passende dybde- og bunnforhold. Gode ankringsplasser er en mangelvare mange steder langs kysten. Ankring i sjø betraktes som ferdsel etter havne- og farvannsloven.

Kystverket forutsetter at bestemmelsen ikke er til hinder for oppankring av næringsfartøy i Frierfjorden, samt ankring som en del av ferdselen for de sjøfarende.

Dersom kommunen med bestemmelsen ønsker å forby etablering av fortøyningsbøyer og moringer (svaibøyer), gir Kystverket faglig råd om å endre bestemmelsen slik at dette fremgår tydeligere.

Havne- og farvannsloven

Det går videre fram av bestemmelsene pkt.3.5.1 at tiltak krever tillatelse etter havne- og farvannsloven § 14. Havne- og farvannsloven gjelder «her i riket, medregnet sjøterritoriet og indre farvann, jf. havne- og farvannsloven § 2. Etter vårt syn vil en henvisning til sektorloven som kun er knyttet til arealformål farleder kunne være misvisende. Ettersom søknadsplikten etter havne- og farvannsloven er selvstendig og vil gjelde parallelt med en eventuell søknadsplikt etter plan- og bygningsloven, gir Kystverket faglig råd om henvisningen til sektorloven eventuelt inngår som retningslinje i den generelle delen av arealdelen.

Oppsummering

Kystverket viser til våre faglige råd og innspill i dette brevet, og ber om at det tas hensyn til disse i planarbeidets oppfølging.

Med hilsen

Jan Morten Hansen
avdelingsleder

Aase Kristin Eikenæs Marthinsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:

Grenland Havn IKS
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Fiskeridirektoratet

Strømtangvegen 39	3950	BREVIK
Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN